

‘Ik heb nu alles wat ik vroeger nooit wilde hebben’

Barry Atsma (35) is regisseur en acteur bij Toneelgroep Amsterdam. Dit seizoen staat hij op de planken met de voorstelling ‘Angels in America’ en vanaf april speelt hij de hoofdrol in de familiefilm ‘Morrison krijgt een zusje’. Samen met zijn vriendin, actrice Izaira Kersten, heeft hij een dochter, Zoë (1½).

“Mijn nachtmerrie was een Vinexwijk, een stationcar en een garage vol met netjes gesorteerd gereedschap. Maar nu vind ik het heerlijk. Ik ben nooit meer mijn hamer kwijt, kan de auto altijd in de buurt parkeren en heb een speeltuin en ontelbaar veel kinderen voor de deur. Het kan niet beter. Voor de geboorte van Zoë was geluk, alles doen waar ik bang van was. Gaan en doen. Inmiddels is geluk eerder even stilstaan. Terug naar de basis. Je kunt van alles willen en dat ook doen, maar er is al heel veel: met mijn vriendin en dochter elke ochtend samen ontbijten. Ik geniet van de tijd stilzetten en te weten: nu is het dit.

Weekenden zijn heilig

In het begin was het lastig om tijd vrij te maken voor de kleine. Die eerste vier maanden gingen daarom niet zo goed. Ik was te vaak weg en Izaira moest thuis te veel opvangen. Pas na die vier maanden kwam de dag waarop we zeiden ‘dit gaat niet goed, dit klopt niet’. Omdat we niet altijd zeker weten wanneer we moeten werken, moeten we goed plannen. Elke twee weken hebben we een agendamoment. Dan spreken we precies af wanneer we welke oppas vragen. Ik probeer zo min mogelijk mee te gaan in het acteursritme - ander-

‘VOOR DE GEBOORTE VAN ZOË WAS GELUK, ALLES DOEN WAAR IK BANG VAN WAS’

werkt het gewoon niet - en het zo burgerlijk mogelijk te maken. Ik werk tussen 9.00 en 17.00 uur. En als we thuis zijn, proberen we ook écht thuis te zijn. Zo heb ik me voorgenomen om thuis minder te mailen en geen teksten meer te leren. Dat doe ik tussen de bedrijven door; het weekend is overdag altijd vrij. Elke zondagochtend gaan we met zijn drieën zwemmen. Dat is heilig. Daarna gaan we naar het pannenkoekenhuis of lekker wandelen, zomaar wat relaxen of op de bank hangen. Zoë is gelukkig een echte slaapkant en wij houden ook heel erg van dutjes doen.

Zo vader zo zoon, zo moeder zo dochter?

Zoë is een combinatie van Izaira en mij. Maar ik zie wel iets meer van mijn vriendin in haar. Izaira was vroeger rustig. Keek de kat uit de boom. Dat heeft Zoë ook gehad. Als ze de crèche binnenkwam, ging ze gewoon zitten; duimpje in haar mond en rondkijken. Op zich relaxed, maar nu we het duimen afleren, wordt ze wat actiever. Da's ook wel leuk. Zoë is positief, niet vlug chagrijnig. In het crècheboekje stond dat de favoriete bezigheid van Zoë het knuffelen van andere kinderen is. Ze is duidelijk meer met mensen bezig dan met speelgoed. Izaira en ik zijn allebei sociaal. We genieten van eten met een grote groep of samen met anderen op vakantie gaan. Dat heeft Zoë ook. Maar ze heeft ook rust en ritme nodig. Dus hebben we allerlei rituelen, zoals twee keer per week uitgebreid in bad en stipt om acht uur naar bed. Zodra je haar ritme verstoort, wordt het ingewikkeld. Toch neem ik haar ook wel eens een dag mee naar de repetities. Als de structuur verder maar duidelijk is. Laatst hadden we allebei een lastige werkperiode en twee dagen konden we geen oppas krijgen. Dan neem ik haar mee en geef

'ALS ZOË NIET WIL ETEN, IS DAT PRIMA. SLAAP LEKKER EN TOT MORGEN'

ik haar, vlak voordat ik op moet, aan iemand die dat leuk vindt. Ook heeft Zoë een keer in de coulissen in een babybedje geslapen omdat we geen oppas hadden en ik toch wilde dat Izaira mee naar een première ging.

Zelf doen

Als ik thuis ben, is het heerlijk om samen dingen te doen, maar op een gegeven moment is het klaar. Genoeg. 'Nu ga ik de krant lezen en jij gaat even naar je speelhoek.' Ik ben heel duidelijk. Zo eet ik ook chocolade waar Zoë bij zit en zij mag dat dan niet. Zij krijgt fruit en eet met de pot mee. Als ze niet wil eten, is dat prima. Slaap lekker en tot morgen. Ze ligt ook gewoon op haar eigen kamer. Als ze huilt, is dat lastig voor haar. Doe je best en hopelijk kom je eruit, denk ik dan. Als ze echt lang blijft huilen, gaan we heus wel even kijken. Maar tot die tijd lost ze het zelf maar op. Dat is

misschien streng, maar zo krijgt ze wel verantwoordelijkheidsgevoel. Ze moet het toch zelf doen, het leven is niet altijd gemakkelijk. Je bent geneigd van alles voor haar in te vullen. Maar we geven helder aan 'wij zijn je ouders, we regelen een hoop en zeggen een heleboel. Daar zijn we ook gewoon de baas in, punt'. En dan is er een gebied dat je vooral lekker zelf moet uitzoeken.

Huisje, boompje, beestje en werken

Voor de geboorte van Zoë was alles rechtlijniger. Je bent bezig met werken, hebt ambities. Het leven is simpeler, je denkt simpeler. Nu is het ingewikkelder, maar tegelijkertijd ook heel eenvoudig. Je prioriteiten veranderen, maar dat is geen strijd of ontwikkeling geweest. De relatie met mijn vriendin is ook anders geworden. We delen veel meer nu we samen een dochter hebben. Ze zijn allebei heel belangrijk voor me. Vroeger was ik veel belangrijker. Maar nu vind ik het eigenlijk het lekkerst om te denken: straks vlug naar huis, want ze zitten op me te wachten. Natuurlijk blijft het lekker om te acteren. Ook omdat je zo je eigen zorgen beter snapt. Door te spelen - zoals in 'Morrison krijgt een zusje' waarin ik als vader mijn zoontje van 5 kwijt ben - besef je dat je je nodeloos zorgen kunt maken. Soms is het beter om dingen op zijn beloop te laten. Achteraf denk je 'jeetje, wat dachten we toch in een tunnel'.

De vader van Morrison is wel een beetje gestrest. *When the shit hits the fan*, ben ik vaak heel rustig. Ik houd van spanning en avontuur. Een steile glijbaan, net te hard schommelen. Lekker hard in het donker achter Zoë aan rennen en enge geluiden maken. Of om in de film, ondanks het politieverbod, stiekem autorijles te geven. Tijdens die scène dacht ik, verrek, dat heeft mijn vader met zijn drukke baan óók met mij gedaan, op zondagochtend bij de Rottemeren.

De geschiedenis herhaalt zich

Shakespeare schreef driehonderd jaar geleden stukken over universele waarden die nu nog steeds ongelooflijk herkenbaar zijn. Mensen hebben liefdesverdriet, doen elkaar pijn, zijn ambitieus en egoïstisch, maar willen ook iemand anders vinden. Vraag aan een homoseksuel hoe het voelt om opnieuw je vrijheid te moeten verdedigen. Hand in hand lopen is nog steeds een gevecht. We willen nu eenmaal graag zeggen 'dat is raar' en 'dit is normaal'. Dat past bij de mens en mensen veranderen niet zolang we een kloppend hart en bewustzijn hebben. Schaamte en oordelen horen daar bij. Het thema (ver)oordelen zit in de solovoorstelling *Denne*, die ik registreerde. Hierbij was mijn broer Rimmert, die Down-syndroom heeft, mijn inspiratiebron. Kinderen hebben, net als mensen met Down, geen filter om sociaal wenselijk gedrag te vertonen. Dat vind

ik fascinerend. We leren kinderen van alles aan om te kunnen omgaan met de wereld. Die goed afgesproken regels werken. Daarom zitten we hier nu in een warm theater, zonder oorlog.

This is your wake-up call

Op Valentijnsdag is Rimmert jarig en eten we altijd bij de Chinees met zijn vrienden uit het gezinsvervangend tehuis, een groep vrije geesten bij elkaar. Op een bepaalde manier zijn ze briljant. Ze hangen eeuwig in die fase van vierjarige kinderen die voortdurend met waaromvragen komen. Aan tafel zegt huisgenoot

'IK ZAL VAST FOUTEN MAKEN, MAAR DAT IS DAN OOK GOED VOOR ZOË'

Benno een keer: 'Weet je wat ik een mooi woord vind? Zanzibar. Da vin ik een mooi woord, echt een jongenswoord. Als ik een bedrijf ga hebben, heet dat Zanzibar. Weet je wat ik dan ga verkopen Barry? Cola, jus d'orange en gemengde gassen. Ja, ozon en fijnstof'. Toen schoot ik in de lach. En hij zei: 'Ik vind het leuk als jij moet lachen. Grapjes maken is belangrijk, dat er ook wat te lachen valt'. En dat zegt hij bloedserieus. Dát is de basis. Dát is wat de mens in zich heeft. In de wereld van volwassenen zit dat ingepakt. Met mijn werk krijg ik betaald om het kind in me wakker te houden. Dat moet je koesteren. Zo'n entje is een extra wake-up call. Als je werkelijk luistert, komt zo'n Benno met een fantastisch verhaal waar ik een week op teer.

Vaderschap is kinderspel

Door Zoë ben ik me veel bewuster van de dingen die ons gebeuren, maar tegelijkertijd denk ik ook wat minder over dingen na. Mijn kind is een stabiele kracht in mijn leven. Ik vind het ontzettend leuk om naar haar te kijken. Maar af en toe denk ik ook, Zoë, nu even niet. Ga maar eventjes zelf spelen. Over twee jaar hebben we vast een heel ander gesprek. Dit is voor nu, alles is voor nu. Opvoeden vind ik niet zo ingewikkeld. Mijn ouders hebben mij ook altijd met gemak opgevoed. Maar wie weet ben ik toevallig de vrouw tegengekomen waarmee ik dit heel goed kan. Izaira is veel chaotischer dan ik, maar ze is wel empathisch. Doordat dingen mij gemakkelijk afgaan, heb ik niet zo snel door dat iets voor een ander een probleem kan zijn. Ik maak me nooit zo druk, heb ook niet de illusie dat ik de perfecte vader kan zijn. Misschien is dat een soort ontspanning. Ik zal vast fouten maken, maar dat is dan óók goed voor Zoë. Ze overleeft het wel."

WIN 4 KAARTJES VOOR 'MORRISON KRIJGT EEN ZUSJE'

Morrison (5) denkt dat hij het veld moet ruimen als straks de nieuwe baby geboren wordt. Vastbesloten om dat niet te laten gebeuren, loopt hij weg en kidnapert hij ook nog eens zijn pasgeboren zusje! De ouders van Morrison worden gespeeld door Barry Atsma en Bracha van Doesburgh. GG geeft 5 x 4 bioscoopkaartjes weg. Wil je kans maken? Stuur dan een kaartje o.v.v. 'Morrison' naar GG, Postbus 770, 2400 AT Alphen a/d Rijn.

'Morrison krijgt een zusje' draait vanaf 23 april in de bioscoop.